

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS
ŽEMĖS ŪKIO IR MIŠKŲ MOKSLŲ SKYRIAUS
2023 M. VEIKLOS ATASKAITA

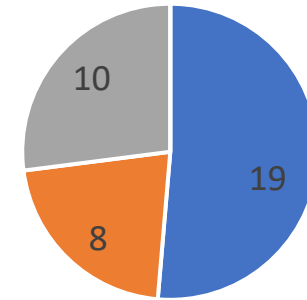
Skyriaus pirmininkas akad. Vidmantas Stanys

2024 m. sausio 16 d.

Vilnius

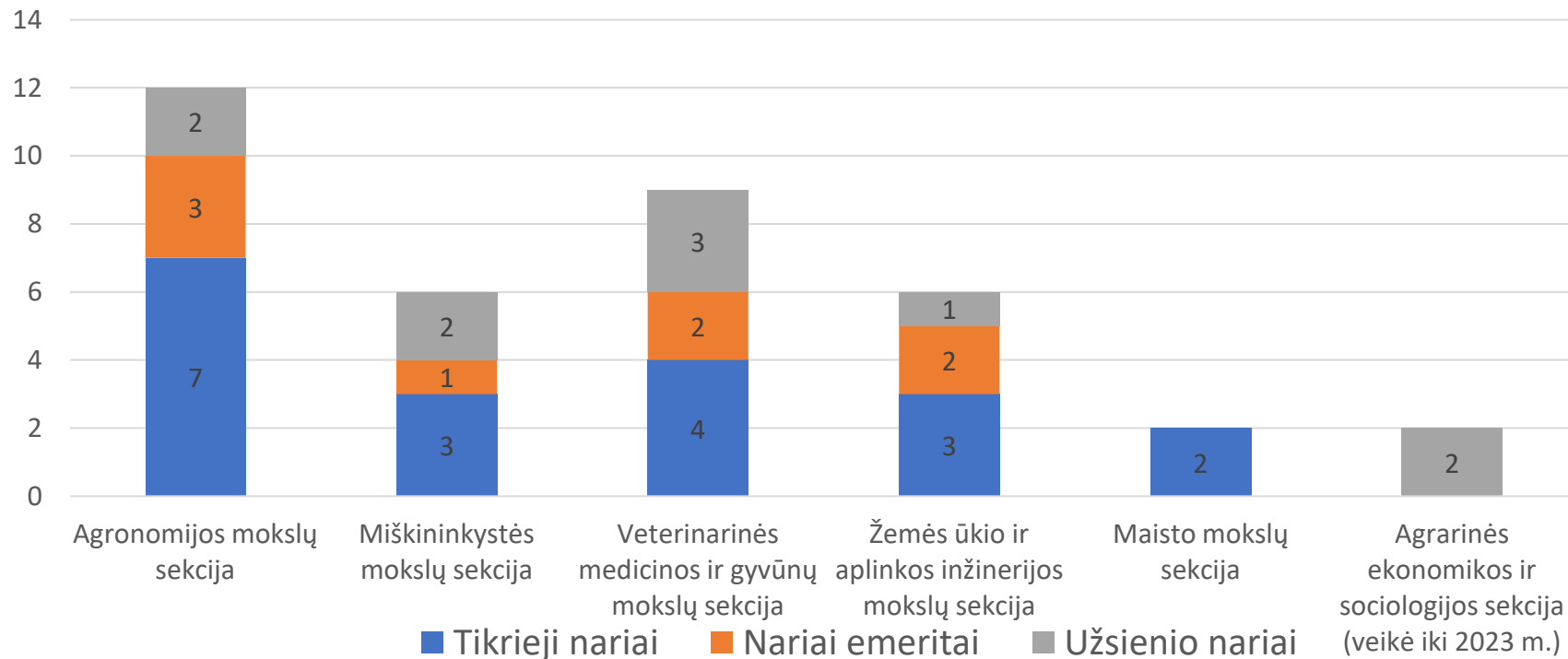
ŽEMĖS ŪKIO IR MIŠKŲ MOKSLŲ SKYRIAUS (ŽŪMMS) SUDĖTIS

ŽŪMMS sudėtis

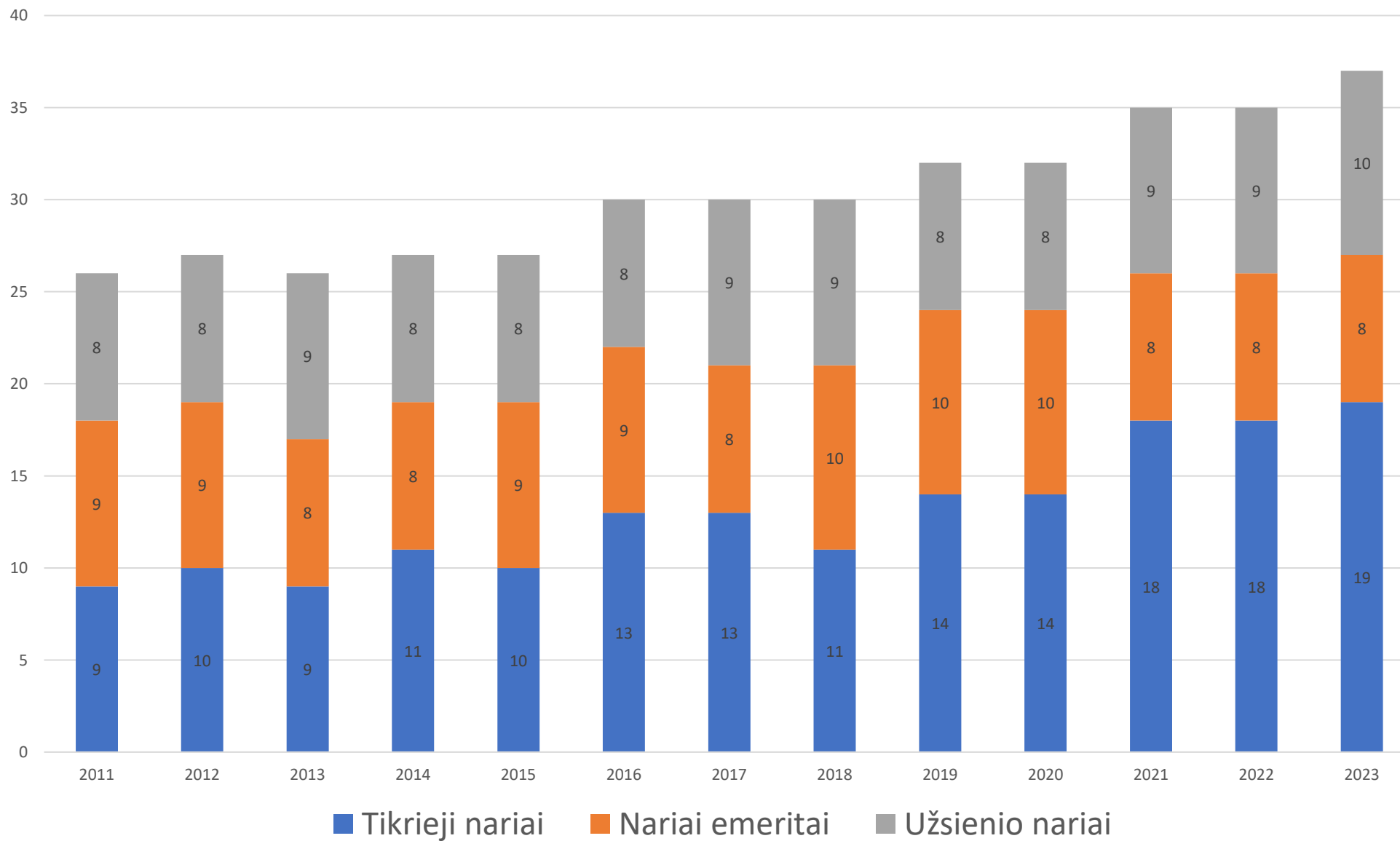

■ Tikrieji nariai ■ Nariai emeritai ■ Užsienio nariai ■

ŽŪMMS sudėtis pagal sekcijas

ŽŪMMS sudėtis 2011–2023 m.

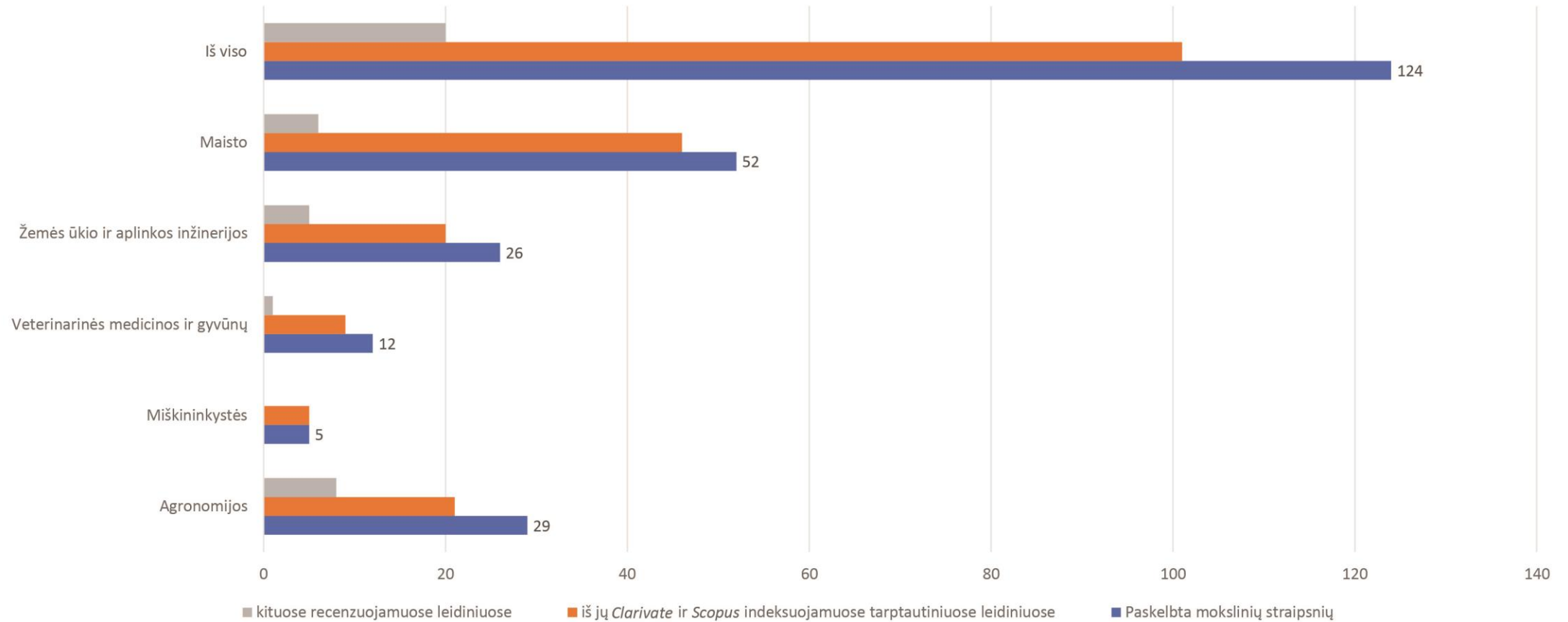
ŽŪMMS STRUKTŪRA

	LMA narių	Iš viso narių
SKYRIAUS BIURAS	6	6
AGRONOMIJOS MOKSLŲ SEKCIJA (akad. G. Samuolienė)	10	17
MIŠKININKYSTĖS MOKSLŲ SEKCIJA (akad. D. Danusevičius)	4	19
VETERINARINĖS MEDICINOS IR GYVŪNŲ MOKSLŲ SEKCIJA (akad. H. Žilinskas)	6	15
ŽEMĖS ŪKIO IR APLINKOS INŽINERIJOS MOKSLŲ SEKCIJA (akad. E. Šarauskis)	4	12
MAISTO MOKSLŲ SEKCIJA (akad. P. Viškelis)	2	12
LIETUVOS DIRVOŽEMININKŲ DRAUGIJA prie LMA ŽŪMMS (doc. dr. J. Volungevičius)	2	13

ŽŪMMS narių veiklos kryptys

Publikacijos

ŽŪMMS NARIŲ LEIDINIAI

Sarand, Inga; Traksmaa, Anna; Klava, Dace; Kunkulberga, Daiga; Straumite, Evita; Galoburda, Ruta; Murniece, Ruta; Juodeikienė, Gražina; Bartkevics, Vadims; **Bartkienė, Elena**. Traditional Breads from the Baltic Countries (Estonia, Latvia, Lithuania); Chapter 2 // Traditional European Breads: Springer Nature, 2023. ISBN 9783031233517, p. 41–59.

Profesorius Algirdas Juozas Motuzas. Bibliografija / Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija, Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius. 2-asis papild. leid. Akademija, 2023. 92 p.

Parengta spaudai:

Danusevičius, D. ir Baliuckas, V. 2023. Paprastojo ąžuolo (*Quercus robur L.*) evoliucinė kilmė Lietuvoje. Mokslinis darbas. Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras. 105 p.

Akad. S. Karazija parengė spaudai leidinį apie akademiką Leonardą Kairiūkštį.

INDĖLIS Į MOKSLO DARBŲ RINKINIUS IR KITUS NEPERIODINIUS MOKSLO LEIDINIUS

Kadžiulienė Ž., Jaškūnė K., Norkevičienė E., Toleikienė M., Šarūnaitė L. (eds.). 2023. Grassland Science in Europe, Vol. 28 – [The future role of ley-farming in cropping systems](#): Proceedings of the 22nd Symposium of the European Grassland Federation Vilnius, Lithuania 11–14 June 2023, Wageningen Academic Publishers, 277 p.

E. Šarauskis:

1. Mokslo straipsnių rinkinio „Human Nature Safety 2023“ vyr. redaktorius. ISSN 1822-1823. 285 p.
2. Žurnalo „Agronomy“ specialaus leidinio „Agricultural Automation and Innovative Agricultural Systems“ atsakingasis redaktorius.

E. Bartkienė:

Pasirašytos sutartys su leidykla „Elsevier“ knygoms leisti:

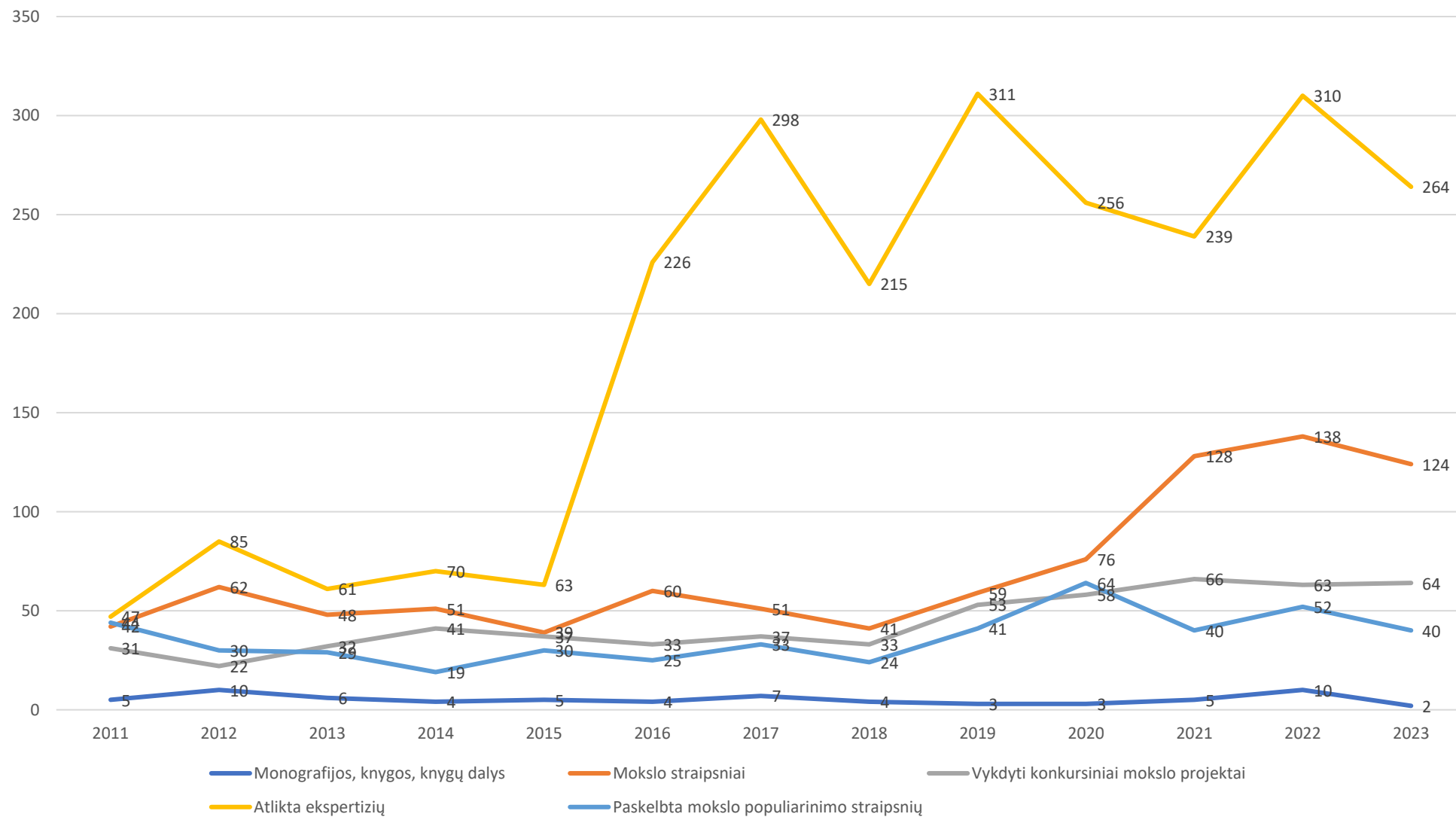
1. „Challenges and Trends in Food Safety: Contamination, Public Health, and Control Measures“, redaktoriai: J. M. Rocha, B. Kovacevik, M. Trif, **E. Bartkiene.**
2. „Handbook of Sourdough Microbiota and Fermentation“, redaktoriai: F. Ozogul, J.M. Rocha, **E. Bartkiene.**

Pateikti redaguoti knygų skyriai:

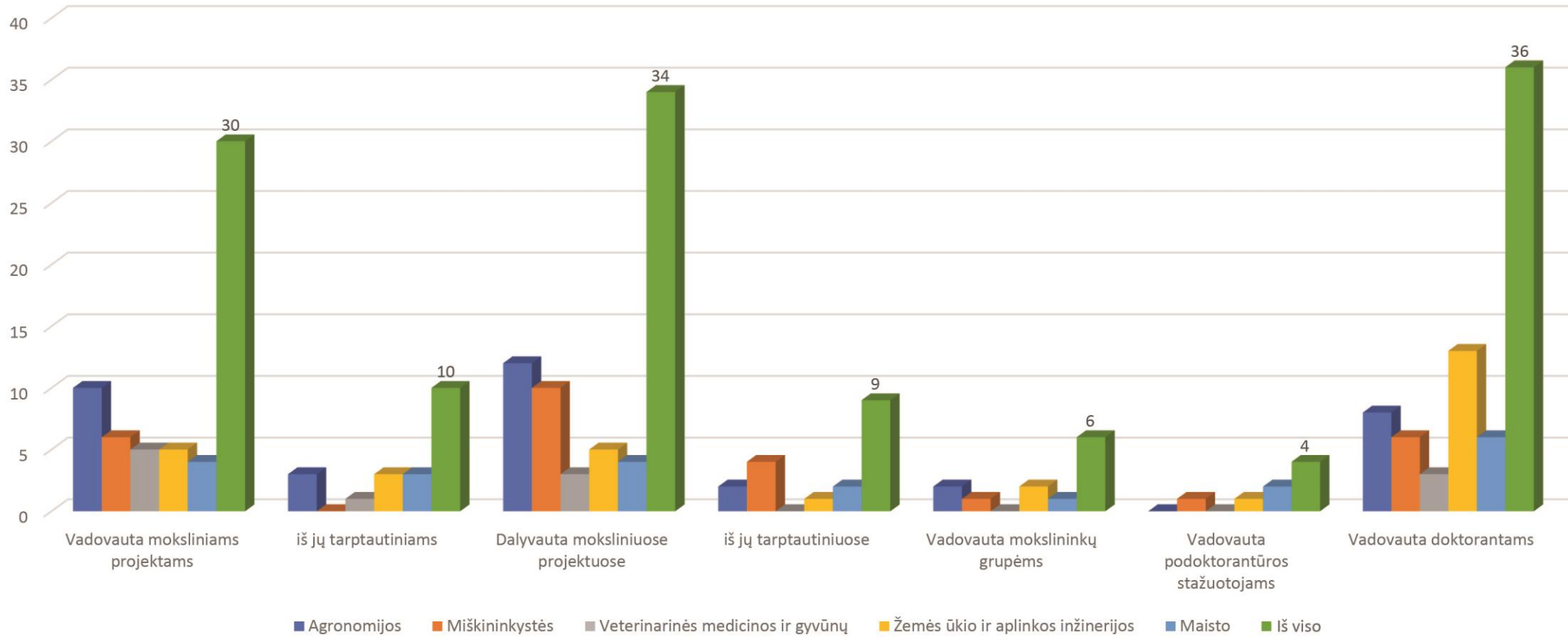
1. **Bartkienė, E.,** Tatar, H.D., Bartkevics, V., Ruzauskas, M., Rocha, J.M. (2023) Chapter 3. Lactic acid bacteria from sourdough with antimicrobial properties.
2. **Bartkienė, E.,** Starkutė, V., Zokaitytė, E., Rocha, J.M. (2023) Chapter 21. Recent development in sourdough-based microorganisms and metabolites in nutraceuticals and dietary supplements.

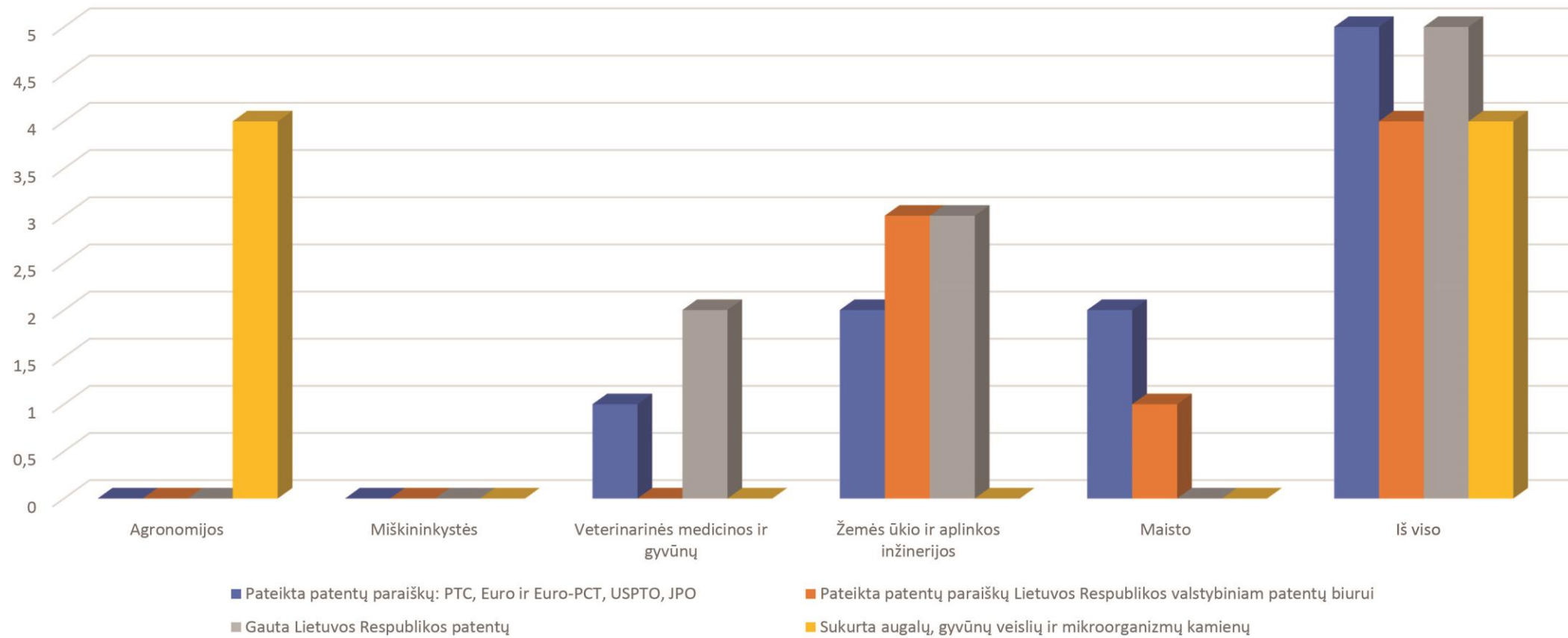
ŽŪMMS narių mokslinė produkcija 2011–2023 m.

Projektai

Patentai

ŽŪMMS NARIŲ SUKURTOS VEISLĖS, UŽREGISTRUOTI IŠRADIMAI, PATENTAI

V. Ruzgas sukūrė ir registravo 2 naujas kviečių veisles 'Venta DS' ir 'Merkys DS'.

V. Stanys tarptautinei ekspertizei perdavė 2 sodo augalų (agrastas, slyva) veisles.

E. Bartkienė (1), A. Sederevičius (1), D. Steponavičius (1), E. Šarauskis (1), P. Viškelis (1) pateikė patentų paraiškas PTC, Euro ir Euro-PCT, USPTO, JPO, EPO.

D. Steponavičius (3), P. Viškelis (1) pateikė patentų paraiškas Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui.

M. Malakauskas (1), A. Sederevičius (1), D. Steponavičius (2), E. Šarauskis (1) gavo Lietuvos Respublikos patentus.

ŽŪMMS ORGANIZUOTOS PRIEMONĖS (34)

- 4 ŽŪMMS narių visuotiniai susirinkimai;
- 5 ŽŪMMS biuro posėdžiai;
- 8 ŽŪMMS komisijų posėdžiai;
- 18 renginių.

ŽŪMMS NARIŲ SUSIRINKIMAI

1. Sausio 17 d. **ataskaitinis ir rinkiminis ŽŪMMS narių susirinkimas (LMA)**. Kandidatu į LMA narius **išrinktas Dainius Steponavičius**.
2. Vasario 2 d. **susirinkimas, skirtas 2023 m. ŽŪMMS veiklos planams tvirtinti**.
3. Rugsėjo 13 d. išvažiuojamasis ŽŪMMS ir HSMS posėdis „**Paprastojo ąžuolo genetika, etnologija ir sąsajos su Lietuvos istorija**“ (Raudonė, Jurbarko r.).
4. Spalio 25 d. **susirinkimas, skirtas LMA Jaunosios akademijos narių rinkimams (VDU ŽŪA)**.

Balandžio 4 d. ataskaitiniame rinkiminiame LMA narių susirinkime LMA tikroju nariu išrinktas Dainius Steponavičius, LMA užsienio nariu išrinktas Abdul Mounem Mouazen

ŽŪMMS BIURO POSĖDŽIAI

Sausio 9 d. nuotolinis ŽŪMMS biuro posėdis:

- dėl 2022 m. ŽŪMMS veiklos ataskaitos projekto;
- dėl ataskaitinio rinkiminio ŽŪMMS narių susirinkimo.

Vasario 1 d. išplėstinis nuotolinis ŽŪMMS biuro posėdis:

- dėl 2023 m. ŽŪMMS plano projekto;
- dėl ŽŪMMS ataskaitos bendrai LMA ataskaitai projekto.

Gegužės 17 d. ŽŪMMS biuro posėdis Babtuose:

- dėl ekspertų komisijos sudarymo LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursui pateiktoms paraiškoms vertinti;
- dėl kandidato teikimo Valstybiniam apdovanojimui;
- dėl ŽŪMMS plano vykdymo.

Spalio 16 d. nuotolinis ŽŪMMS biuro posėdis:

- dėl ekspertų komisijos sudarymo žemės ūkio mokslų srities LMA Jaunosios akademijos nariams rinkti.

Gruodžio 4 d. nuotolinis ŽŪMMS biuro posėdis:

- dėl jaunųjų mokslininkų ir doktorantų mokslinių darbų vertinimo komisijos sudarymo;
- dėl 2023 m. LMA vardinės Povilo Matulionio (miškotyra) premijos konkursui pateiktų darbų vertinimo komisijos sudarymo.

ŽŪMMS SUDARYTŲ KOMISIJŲ POSĖDŽIAI

Sausio 5 d. nuotolinis 2022 m. LMA vardinės Juozo Lazausko (augalininkystė, augalų selekcija) premijų konkursui pateiktų darbų vertinimo ekspertų komisijos posėdis.

Sausio 5 d. nuotolinis žemės ūkio mokslų srities kandidatų į LMA tikruosius narius mokslinės veiklos vertinimo ekspertų komisijos posėdis.

Sausio 25 d. nuotolinis jaunųjų mokslininkų ir doktorantų bei aukštųjų mokyklų studentų 2022 m. LMA konkursui pateiktų mokslinių darbų vertinimo ekspertų komisijos posėdis.

Sausio 26 d. nuotolinis 2022 m. LMA vardinės Juozo Lazausko (augalininkystė, augalų selekcija) premijų konkursui pateiktų darbų vertinimo ekspertų komisijos posėdis (premija skirta akad. Vytautui Ruzgii).

Birželio 15 d. nuotolinis LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursui pateiktų paraiškų vertinimo ekspertų komisijos posėdis.

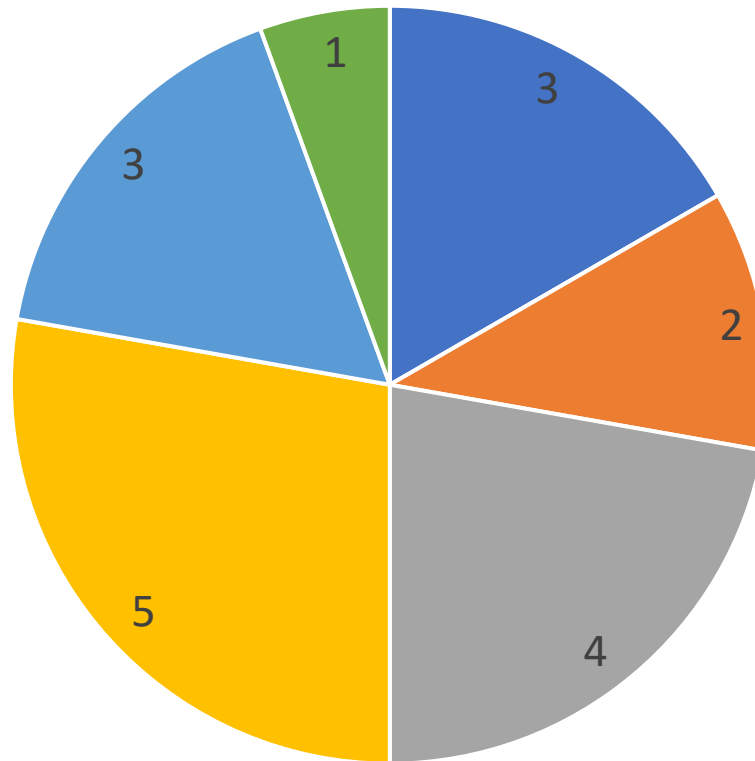
Spalio 25 d. žemės ūkio mokslų srities kandidatų į LMA Jaunosios akademijos narius rinkimų komisijos posėdis.

Gruodžio 6 d. nuotolinis 2022–2023 m. jaunųjų mokslininkų, gavusių LMA stipendijas, ataskaitų vertinimo komisijos posėdis.

Gruodžio 19 d. 2023 m. LMA vardinės Povilo Matulionio (miškotyra) premijos konkursui pateiktų darbų vertinimo ekspertų komisijos posėdis.

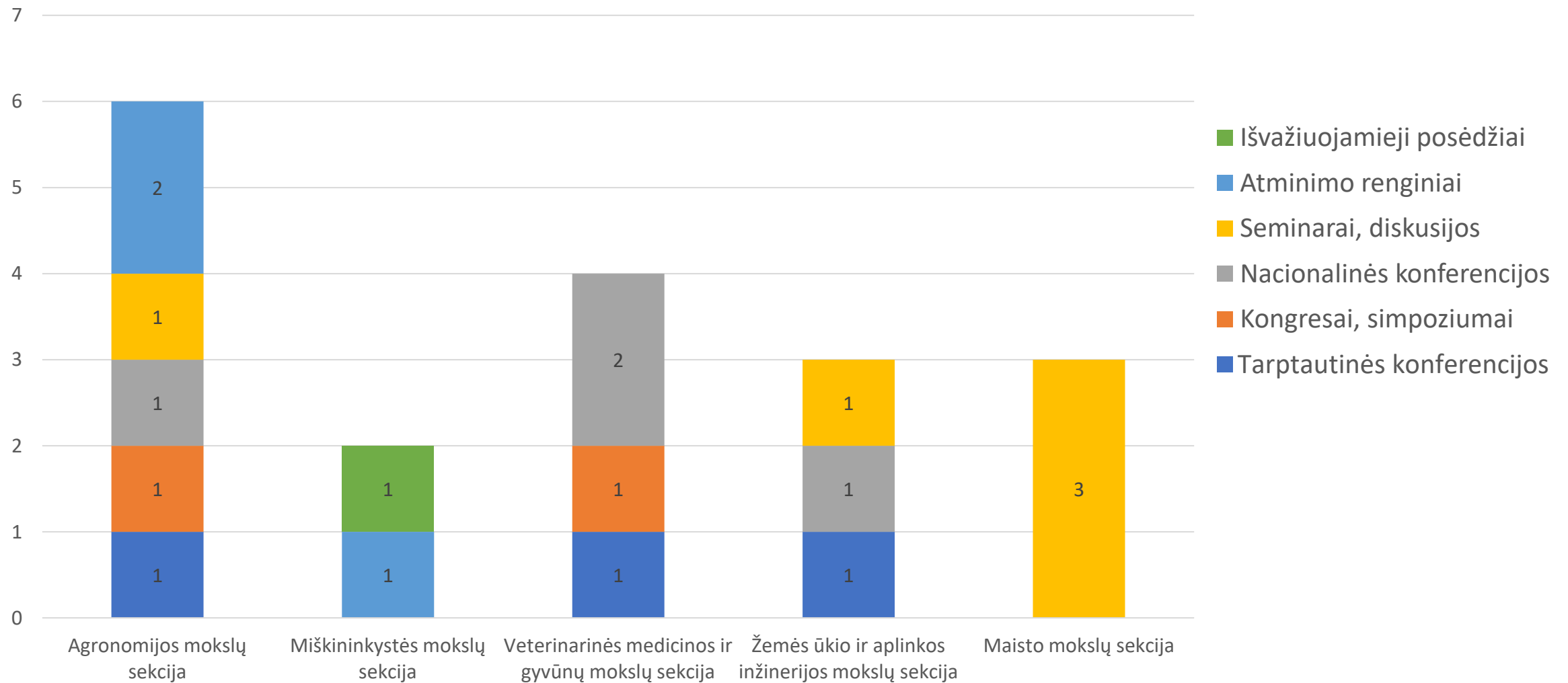
ŽŪMMS SU PARTNERIAIS ORGANIZUOTOS KONFERENCIJOS, KONGRESAI, SIMPOZIUMAI, SEMINARAI, DISKUSIJOS

ŽŪMMS su partneriais organizuoti renginiai (18)

- Tarptautinės konferencijos
- Kongresai, simpoziumai
- Nacionalinės konferencijos
- Seminarai, diskusijos
- Atminimo renginiai
- Išvažiuojamieji posėdžiai

ŽŪMMS ORGANIZUOTI RENGINIAI PAGAL SEKCIJAS

TARPTAUTINĖS KONFERENCIJOS

- Gegužės 10–12 d. vyko 29-oji tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija **„Žmogaus ir gamtos sauga 2023 / Human and Nature Safety 2023“** (VDU).
- Spalio 12 d. 3-ioji tarptautinė mokslinė konferencija **„Gyvulininkystė – naujausios tendencijos ir ateities perspektyvos / Livestock Production: Recent Trends and Future Prospects“** (LSMU).
- Lapkričio 14–15 d. tarptautinė konferencija **„Uždarytų patalpų daržininkystė: technologijos ir iššūkiai / Closed Environment Agriculture: Technologies and Challenges“** (LMA). PARENGTA REZOLIUCIJA.

KONGRESAI, SIMPOZIUMAI

- Birželio 11–14 d. vyko 22-asis EGF simpoziumas „**Žolynų vaidmuo ateities trumpalaikėse sėjomainose**“ / *The future role of ley-farming in cropping systems*“.
- Lapkričio 10–11 d. **veterinarijos kongresas LitVet2023** (LSMU).

NACIONALINĖS KONFERENCIJOS

- Gegužės 17 d. konferencija „**Tvaraus dirvožemio naudojimas ir sodų žydėjimo šventė**“ (LAMMC SDI).
- Gegužės 25 d. konferencija „**Tvari gyvulininkystė: iššūkiai ir galimybės mokslui**“ (LSMU GI).
- Gruodžio 7 d. mokslinė konferencija „**Arkties tyrimai: klimato kaitos iššūkiai ir galimas Lietuvos mokslininkų indėlis**“ (LMA).
- Gruodžio 14 d. mokslinė-praktinė konferencija „**Gyvūnų reprodukcijos optimizavimo siekiamybės**“ (LSMU VA).

DISKUSIJOS, SEMINARAI

- Sausio 18 d. seminaras-diskusija „**Misija: mokslo ir verslo bendradarbiavimas**“ (LAMMC SDI).
- Balandžio 11 d. seminaras-diskusija „**Beatliekinių perdirbimo technologijų vystymas**“ (LAMMC SDI).
- Balandžio 25 d. seminaras-diskusija „**Naujų biologiškai vertingų produktų kūrimas ir gamyba**“ (LAMMC SDI).
- Gegužės 10 d. tarptautinis mokslinis seminaras „**Selektyvus derliaus nuėmimas pagal mikotoksinų kiekio vertinimą javų pasėliuose**“ / *Potential of Selective Harvest Based on Mycotoxins Content Assessment in Cereal Crops* (LMA).
- Lapkričio 17 d. diskusija „**Naujomis genominiomis technologijomis (NGT) gautų augalų veislių teisinė reguliacija – nauda ir iššūkiai**“ (LMA). PARENGTA REZOLIUCIJA.

Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetui
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Lietuvos daržovių augintojų asociacijai

Tarptautinės konferencijos UŽDARŲ PATALPŲ DARŽININKYSTĖ: TECHNOLOGIJOS IR IŠŠŪKIAI, vykusios 2023 m. lapkričio 14–15 d. Lietuvos mokslų akademijoje, REZOLIUCIJA

Mokslo, studijų ir valstybės institucijų, verslo įmonių, ūkininkų bei visuomeninių organizacijų atstovai, susirinkę Lietuvos mokslų akademijoje 2023 m. lapkričio 14–15 d. organizuotoje tarptautinėje konferencijoje, kurioje dalyvavo aukšto lygio mokslininkai ir technologai iš Lietuvos, Olandijos, Vengrijos ir Vokietijos, aptarė uždarų patalpų daržininkystės technologijų pažangą ir iššūkius bei jų sprendimo būdus. Aptartas antrinis augalinių žaliavų panaudojimas, tvarūs augalų atsparumo ligoms didinimo būdai, fotovoltinių technologijų pritaikymo daržininkystėje galimybės, vandenį taupančių aeroponinių sistemų kūrimas, regeneracinės žemdirbystės praktikos pavyzdžiai Europoje, Viduriniuosiuose Rytuose ir Afrikoje.

Suprasdami sprendžiamų uždavinių svarbą, konferencijos dalyviai atkreipia atsakingų valstybės institucijų ir uždarų patalpų daržininkystės ūkio subjektų dėmesį į tai, kad:

- Tinkamai valdant kontroliuojamos aplinkos parametrus uždaroje sistemoje, galima pasiekti didžiausią šviesos energijos naudingumą. Biologinį ir technologinį energijos panaudojimo efektyvumą galima padidinti parenkant augalo rūšiai savitus apšvietimo intensyvumo ir trukmės derinius. Valdant apšvietimo spektrą, galima žymiai sutrumpinti augalų raidos ciklo trukmę.
- Siekiant tvarios daržininkystės modelio, būtina sukurti lengvai suyrančius ar perdurbamus substratus iš atsinaujnančių šaltinių. Šiuo metu daržininkystėje naudojami substratai yra neperdirbami ir prisideda prie klimato kaitos, nes jų išgavimas naikina ekosistemas bei reikalauja daug energijos.
- Siekiant, kad vartotojas gautų didesnės pridėtinės vertės turinčią daržininkystės produkciją, svarbu didinti jos įvairovę. Siūloma į uždarų patalpų daržininkystės sortimentą įtraukti šiuos augalus: trispalvis burnotis (*Amaranthus tricolor*), krūminė perilė (*Perilla frutescens*), mažoji kraujalakė (*Sanguisorba minor*), baltoji bazelė (*Basella alba*), krištolinė pluoštagėlė (*Delosperma cooperi*), paprastoji portulaka (*Portulaca oleracea*), gyslotis (*Plantago coronopus*).
- Kontroliuojamos aplinkos daržininkystėje būtina pritaikyti strategijas, kurios leistų sumažinti agrocheminių priemonių naudojimą. Reguluojant makro- ir mikroelementus mitybiniame tirpale, galima pasiekti didesnį auginamų augalų atsparumą patogenams.
- Siekiant skatinti modernių uždarų patalpų daržininkystės plėtrą, reikia taikyti lengvatines sąlygas energetikai ir materialiesiems ištekliams.

Šių problemų sprendimas ir gautų rezultatų pritaikymas akivaizdžiai prisidės prie uždarų patalpų daržininkystės technologijų vystymo, ugdys vartotoją, be to, svarbu atkreipti dėmesį į sveikos ir visavertės mitybos principus, svarbą klimatui ir tvarių pasirinkimų skatinimą.

Prezidentas

Jūras Banys

Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus pirmininkas

Vidmantas Stanys

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA

Diskusijos

NAUJOMIS GENOMINĖMIS TECHNOLOGIJOMIS (NGT) GAUTŲ AUGALŲ VEISLIŲ TEISINĖ REGULIACIJA – NAUDA IR IŠŠŪKIAI,

vykusios 2023 m. lapkričio 17 d. Lietuvos mokslų akademijoje,

REZOLIUCIJA

Lietuvos mokslininkai parengė ir ištyrė genų redagavimo technologijas bei pateikė jas praktiniam naudojimui. Naujos genominės technologijos (NGT) leidžia tiksliai genome padaryti pakeitimus, kurie gali būti identiški atsirandantiems natūraliai gamtoje ar selekcijos procese. Dėl šios priežasties jau kurį laiką JAV ir kitose šalyse genetiškai modifikuoti organizmai (GMO) reguliuojami pagal modifikacijų pobūdį ir sukiamą poveikį, bet ne pagal tai, kaip jie buvo padaryti. Pasenęs Europos Sąjungos GMO reglamentavimas net tuos pačius genus turinčias augalų veisles gali priskirti skirtingoms veislių grupavimo kategorijoms. Toks reglamentavimas ne tik trukdo įveikti XXI a. keliamus iššūkius (klimato kaitos, dirvožemio druskėjimo ir kitus), bet ir riboja bei iškreipia ES žemės ūkio konkurencingumą pasaulyje.

Atsižvelgdama į šiuos nuogastavimus Europos Komisija rengia atnaujintą NGT sukurtų augalų teisinį reguliavimą. Pagal svarstomą pasiūlymą augalai, turintys tokias pat mutacijas, kurios gali atsirasti natūraliai ar tradicinės mutagenozės būdu, būtų priskiriami NGT 1 kategorijai ir būtų nereguliuojami. O visi kiti augalai su tolesnių sistemtinių grupių organizmų (gyvūnų, grybų, bakterijų ir kt.) transgenais būtų priskiriami NGT 2 kategorijai ir jų reguliacija liktų apibrėžta GMO direktyvoje.

NGT skirstymo į grupes reguliacija išsiskiria tuo, kad yra orientuota ne į tai, kaip buvo sukurtos genetinės modifikacijos, bet į tai, kokios konkrečios modifikacijos atliktos augalų genome. Toks požiūris yra logiškas ir koreliuoja su JAV, Kanadoje, Japonijoje ir kitose šalyse priimtu reguliavimu. Ši reguliacija palengvintų augalinės kilmės prekių judėjimą ir užtikrintų vienodas konkurencines sąlygas tarptautiniu mastu, skatintų tarptautinį bendradarbiavimą ir technologinę plėtrą. Minėtas pasiūlymas yra kompromisinis ir jį rengiant reikėtų įvertinti daugelio suinteresuotų šalių argumentus.

Diskusijos dalyviai pritarė, kad tai būtų teisingas žingsnis, kuris ateityje padėtų ne tik užtikrinti Europos Sąjungos žemės ūkio konkurencingumą, bet ir suteiktų vartotojams galimybę turėti saugesnius ir sveikesnius maisto produktus.

Kviečiame Lietuvos valstybės institucijas pritariti ir Europos Parlamentą galimai greičiau priimti reglamentą, leidžiantį kurti perspektyvias augalų veisles naudojant naujas, saugias genomines technologijas.

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas

Jūras BANYS

Lietuvos mokslų akademijos
Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas

Limas KUPČINSKAS

Lietuvos mokslų akademijos
Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus pirmininkas

Vidmantas STANYS

ATMINIMO RENGINIAI

- Sausio 19 d. atminimo renginys „**žemės ūkio akademijos rektorius, profesorius dr. Vincas Vilkaitis (1892 01 16 – 1943 01 19) – be kaltės apkaltintas Sibiro kankinys**“ (VDU ŽŪA).
- Balandžio 20 d. atminimo popietė, skirta **prof. habil. dr. Remigijaus Ozolinčiaus (1956–2013) 10-osioms mirties metinėms paminėti** (LAMMC MI).
- Birželio 22 d. atminimo renginys, skirtas **Mokslų akademijos nario korespondento profesoriaus Jono Bulavo (1903–1984) 120-osioms gimimo metinėms** (LAMMC ŽI).

MOKSLO ŽINIŲ POPULIARINIMAS

- Paskelbta mokslo populiarinimo straipsnių:
 - spaudoje – 13;
 - kitoje medijoje – 27;
- Perskaityta paskaitų visuomenei – 35;
- Dalyvauta radijo ir TV laidose:
 - nacionalinio transliuotojo LRT – 2;
 - regioninio transliuotojo – 4;
 - internetinėje TV – 1.

Iš viso: **82** priemonės

LRT | .it Aktualijos Epika Mediateka Radioteka Kultūra Laisvalaikis Vaikams Man

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJA

TRAKTORIUS LAUKUOSE KEIČIA ROBOTAI

EGIDIJUS ŠARAUSKIS
VDU ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS PROFESORIUS

LIETUVA O MOTERIS, 2 ASMENYS ŽUVO LRT „RASEINIŲ VANDENŲ“ BYLOJE 2 KALTINAMIEJI IŠTEISINT

LRT | TV

2023.07.03 21:20

Panorama

Per artėjantį NATO viršūnių susitikimą saugumu rūpinsis iki 12 tūkst. pareigūnų, padės ir Aljanso sąjungininkai.

Delfi Delfi Plus RU Naujienos Video Verslas Sportas Veidai Laisvalaikis Pr

Video › Laidos › Misija ūkis

2023 m. spalio 29 d. 09:00

GIEDRĖ SAMUOLIENĖ

RUSALŲ FIZIOLOGIJOS LAB. VESEJA

Misija ūkis. Bandymai susižvejoti vakarienę ir kas yra afrofotonika?

ŽŪMMS STRAIPSNIAI (15) LMA SVETAINĖJE

2023 m. sausio 25 d.

Ataskaitinis ir rinkiminis Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių...

Plačiau

512

2023 m. sausio 24 d.

2023 m. lapkričio 22 d.

Uždarų patalpų daržininkystė: technologijos ir iššūkiai

2023 m. vasario 9 d.

Lietuvos mokslų akademijos nariui,

2023 m. gegužės 8 d.

Lietuvos mokslų akademijos nariui, profesoriui habilituotam daktarui

2023 m. gegužės 16 d.

Tarptautinis mokslinis seminaras „Selektyvus derliaus nuėmimas pagal...

Plačiau

312

2023 m. balandžio 21 d.

2023 m. gegužės 10 d.

2023 m. gruodžio 18 d.

Kai gimsta naujos ekosistemos...

Plačiau

162

2023 m. birželio 15 d.

22-asis EGF simpoziumas „Žolynų vaidmuo ateities trumpalaikėse sėjomainose“

Plačiau

196

2023 m. birželio 6 d.

Antarties tvarumo švulininkystė

2023 m. spalio 30 d.

Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotiniame susirinkime išrinkti...

Plačiau

265

2023 m. gegužės 19 d.

Konferencija ir sodų žydėjimo šventė Babtuose

Plačiau

290

2023 m. birželio 26 d.

Atminimo renginys, skirtas Mokslų akademijos nario korespondentui

2023 m. rugsėjo 15 d.

Paprastojo ažuolo genetika, etnologija ir sąsajos su Lietuvos istorija

Plačiau

167

ŽŪMMS NARIŲ DALYVAVIMAS MOKSLO PERIODIKOS REDAKCINĖSE KOLEGIJOSE, TARYBOSE

Žurnalas	Nariai
Žemdirbystė/ Agriculture	Z. Dabkevičius (redakcinės kolegijos pirmininkas), V. Ruzgas, V. Stanys, Ž. Kadžiulienė, A. Povilaitis
Folia Horticulturae (CA)	P. Duchovskis (tarybos narys)
Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Naturae	P. Duchovskis (red. kolegijos narys)
„Acta Agriculturae Scandinavica“ Section B Soil and Plant Science, Agronomy Research	Ž. Kadžiulienė
Agriculture Special Issue „Sprouts, Microgreens, and Baby Leaf Vegetables“	G. Samuolienė (kviestinė redaktorė)
Plants Topical Collection „Selected Papers from Lithuanian Research Centre for Agriculture and Forestry“	
Plants Special Issue „Selected Papers from Conference of CYSENI 2023“	
Plants Special Issue „Effect of Cultivation Methods on Nutritional Value of Vegetables“	
Horticulture	V. Stanys (kviestinis redaktorius)
Veterinarija ir zootechnika	M. Malakauskas
Gyvulininkystė	A. Sederevičius
Aplinkos tyrimai, inžinerija ir vadyba / Environmental Research, Engineering and Management	A. Povilaitis
INMATEH – Agricultural Engineering	E. Šarauskis red. kolegijos narys
Agricultural Engineering	
Scientific Horizons	
Annals of Faculty Engineering Hunedoara – International Journal of Engineering	E. Šarauskis (mokslinio komiteto narys)
ACTA Technica Corviniensis – Bulletin of Engineering	
Actual Tasks on Agricultural Engineering	
Ukrainos Žemės ūkio mechanizacijos ir elektrifikacijos instituto mokslo darbas „Механізація та електрифікація сільського господарства“	D. Steponavičius (red. kolegijos narys)
Žmogaus ir gamtos sauga	
The International Journal of Food and Biosystems Engineering	

Dalyvauta **21** leidinio
redakcinės kolegijos
darbe, iš jų:
- 5 Lietuvos;
- 16 tarptautinių

ŽŪMMS NARIŲ DALYVAVIMAS LR SEIMO, PREZIDENTŪROS, VYRIAUSYBĖS, MINISTERIJŲ SUDARYTOSE EKSPERTINĖSE GRUPĖSE (20)

K. Armolaitis

- Nacionalinės išmetamųjų atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) apskaitos ataskaitos rengimo grupės narys.

A. Povilaitis

- Lietuvos mokslo premijų komisijos narys;
- Visuomeninės techninės tarybos melioracijos klausimams nagrinėti prie LR Žemės ūkio ministerijos narys;
- LR Aplinkos ministerijos darbo grupės ir konsultacinės grupės „Dėl užtvankų įvertinimo ekologiniu ir socioekonominiu požiūriu“, narys.

E. Bartkienė

- LR ŽŪM ekspertinė veikla (konsultacija teikta dalyvaujant Valstybinei augalininkystės tarnybai prie ŽŪM bei Lietuvos standartizacijos departamentui), konsultacija – ekspertinė nuomonė, dėl šlapiojo glitimo kviečiuose nustatymo būdų / prasmės;
- Išsakyta ekspertinė nuomonė LR Seimo Sveikatos reikalų komiteto 2023 m. gruodžio 6 d. posėdyje, dėl svarstomo klausimo XIVP-2582(2) (Papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas).

V. Ruzgas

- Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komiteto konsultantas;
- Aplinkos ministerijos GMO valdymo priežiūros komiteto narys;
- Žemės ūkio ministerijos Augalininkystės skyriaus specialistų konsultantas.

Z. Dabkevičius

- Žemės ūkio mokslo tarybos (ekspertinės organizacijos) prie LR ŽŪM pirmininkas (ir ekspertas);
- Augalų genetinių išteklių komisijos prie Aplinkos ministerijos pirmininkas (ir ekspertas);
- Lietuvos mokslo premijų komisijos pirmininkas. Skiria švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

V. Stanys

- Lietuvos mokslo premijų komisijos narys.

D. Danusevičius

- UNESCO programos „ŽMOGUS IR BIOSFERA“ Lietuvos nacionalinio komiteto narys;
- Aplinkos ministerijos miško genetinių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisijos narys;
- Aplinkos ministerijos nuolatinės augalų nacionalinių genetinių išteklių komisijos narys.

G. Staugaitis

- ŽŪM „Tvaraus dirvožemio naudojimo“ darbo grupės narys.

Ž. Kadžiulienė

- Ekologinės žemės ūkio tarybos prie Žemės ūkio ministerijos narė;
- VšĮ „Ekoagros“ Apeliacinės komisijos narė.

P. Viškėlis

- Nacionalinio žiedinės ekonomikos veiksnių planų darbo grupės narys (2022–2023 m.).

ŽŪMMS NARIŲ DALYVAVIMAS LIETUVOS AGENTŪROMS TEIKIAMŲ PARAIŠKŲ IR ATASKAITŲ VERTINIME

E. Bartkienė

- LMT ekspertė.

D. Danusevičius

- LMT ekspertas.

P. Duchovskis

- LMT 1 ekspertų komisijos pirmininkas; 5 ekspertų komisijų narys.

A. Povilaitis

- LMT ekspertas. Lietuvos-Ukrainos dvišalio bendradarbiavimo mokslo ir technologijų programos paraiškų vertinimas.
- Doktorantūros veiklos vertinimas. LMT ekspertas.

V. Stanys

- LMT ekspertas.

E. Šarauskis

- Inovacijų agentūros organizuojamų kvietimų paraiškų ir ataskaitų vertinimas.

P. Viškelis

- LMT ekspertas;
- VŠĮ Inovacijų agentūros ekspertas.

EKSPERTINIS DARBAS LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOJE

ŽŪMMS NARIAI VERTINO:

LMA 2022 m. Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų bei Aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursams pateiktus žemės ūkio srities darbus (16). Komisijos pirmininkas A. Povilaitis, nariai: D. Danusevičius, V. Ruzgas, G. Samuolienė, V. Lėlė.

LMA Vardinės Juozo Lazausko (augalininkystė, augalų selekcija) premijos konkursui pateiktą darbą (1)
Komisijos pirmininkas V. Stanys, nariai: Z. Dabkevičius, D. Danusevičius, A. Pliūra, A. Sliesaravičius.

Kandidatų (4) į LMA tikruosius narius pateiktus dokumentus, mokslinę ir visuomeninę veiklą vertino ir išvadą pateikė komisijos pirmininkas H. Žilinskas, nariai: P. Viškelis, E. Šarauskis, V. Ruzgas, A. Povilaitis.

LMA Jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursui pateiktas paraiškas (7). Komisijos pirmininkas H. Žilinskas, nariai: V. Bižokas, D. Danusevičius, V. Ruzgas, A. Sederevičius, R. Armonienė.

UNESCO ir „L'Oréal Baltic“ fondo 2023 m. stipendijų konkursui „Moterims moksle“ pateiktus darbus (6),
G. Samuolienė, A. Povilaitis.

LMA jaunųjų mokslininkų, gavusių LMA stipendijas, ataskaitas (3). Komisijos pirmininkas V. Stanys, nariai: V. Bižokas, D. Danusevičius, V. Ruzgas, A. Povilaitis, P. Viškelis, V. Lėlė.

Kandidatų į LMAJA narius paraiškas (4) ir vykdė jų rinkimus.
Komisijos pirmininkas H. Žilinskas, nariai: D. Danusevičius, A. Povilaitis, V. Ruzgas, P. Viškelis, A. Novoslavskij, R. Armonienė.

LMA 2023 m. Jaunųjų mokslininkų darbų konkursams pateiktus žemės ūkio srities darbus (10).

Komisijos pirmininkas A. Povilaitis, nariai: A. Pliūra, V. Ruzgas, D. Steponavičius, G. Staugaitis.

LMA Vardinės Povilo Matulionio (miškotyra) premijos konkursui pateiktą darbą (1).

Komisijos pirmininkas: V. Stanys, nariai: Z. Dabkevičius, P. Duchovskis, S. Karazija, V. Ruzgas.

EASAC ekspertų darbo grupės „Mėsos alternatyvos“ narė – ekspertė E. Bartkienė.

SKYRIAUS AKADEMIKAI ATLIKO 264 EKSPERTIZES

ŽŪMMS NARIŲ DALYVAVIMAS KITŲ LIETUVOS INSTITUCIJŲ ORGANIZUOTOSE DARBO GRUPĖSE (21)

E. Bartkienė

- LJMS konkurso (vykdomas 2023 m.) „Geriausios 2022 m. disertacijos“ vertinimo komisijos narė.

Z. Dabkevičius

- Kėdainių miesto garbės piliečių skyrimo komisijos narys.
- LAMMC mokslo tarybos pirmininkas.
- LAMMC konkurso-atestacijos komisijos narys.
- VDU ŽŪA AF tarybos narys.

Ž. Kadžiulienė

- Lietuvos agronomų sąjungos valdybos narė.

A. Povilaitis

- VDU Senato narys. Mokslo komiteto pirmininkas.
- VDU Mokslo fondo valdybos narys.
- VDU Rektoriaus sudarytos darbo grupės dėl dėstymo kokybės užtikrinimo ir studijų dalykų dubliavimosi narys.
- VDU Rektoriaus sudarytos darbo grupės dėl VDU Kalbos gairių atnaujinimo narys.
- Darbo grupės dėl VDU dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybių minimalių kvalifikacinių reikalavimų aprašo sudarymo narys.

A. Pliūra

- Dalyvavo VĮ Valstybinių miškų urėdijos Sėklinės bazės plėtros strategijos ir uždavinių [2023–2028](#) projekto ekspertizėje.

E. Šarauskis

- LMT Gamtos ir technikos komiteto narys;
- LEI konkursų ir atestacijos komisijos narys;
- VDU Mokslo sričių ekspertų komisijos Gamtos, technologijų ir žemės ūkio mokslų sekcijos pirmininkas;
- VDU Mokslo ir meno periodinių leidinių ekspertų komisijos narys;
- VDU ŽŪA Inžinerijos fakulteto tarybos Mokslo komisijos pirmininkas;
- Parodos „Ką pasėsi....2023“ eksponatų vertinimo komisijos pirmininkas;
- Parodos „Gyvulininkystės paroda 2023“ eksponatų vertinimo komisijos pirmininkas;
- VDU ŽŪA Inžinerijos fakulteto Antrosios pakopos Žemės ūkio mechanikos inžinerijos studijų programos specializacijų sukūrimui darbo grupės narys.

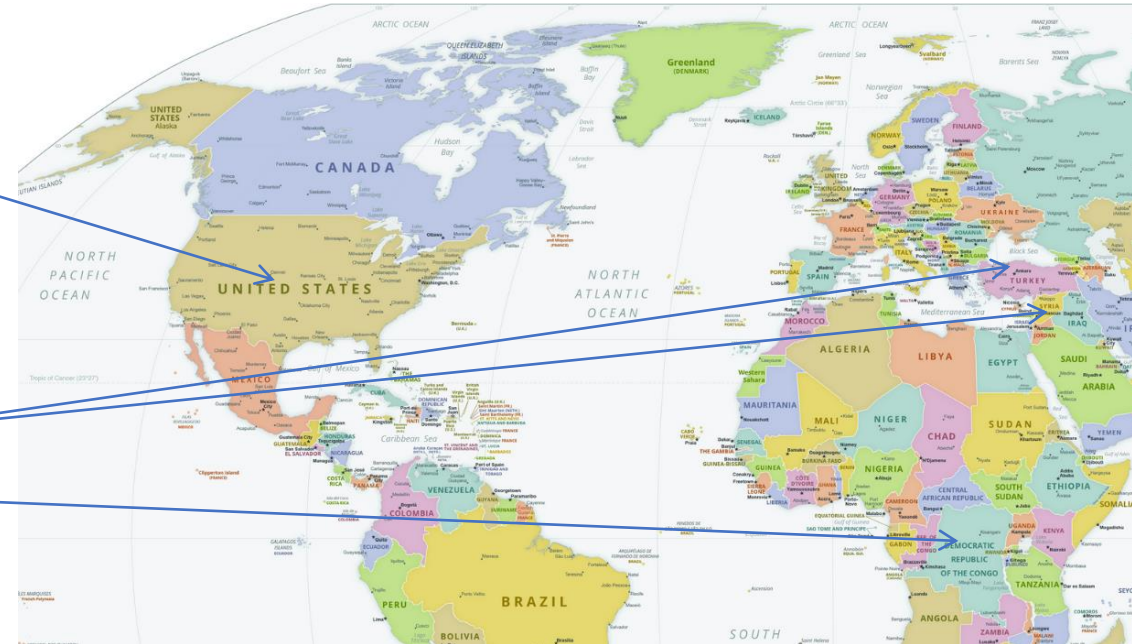
A. Sederevičius

- Atliko periodinio mokslinio žurnalo „Veterinarija ir zootechnika“ 4 straipsnių ekspertizę.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

- A. Motuzas
- A. Povilaitis
- V. Ruzgas
- A. Sederevičius
- E. Bartkienė
- G. Samuolienė
- E. Šarauskis
- P. Viškelis
- H. Žilinskas

Bendradarbiauta su 14 valstybių mokslininkais

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

E. Bartkienė yra tarptautinių organizacijų „Maisto technologų institutas“ (*Institute of Food Technologists* (IFT), Čikaga, JAV; ISEKI – FOOD ir *The Global Harmonization Initiative* (GHI) (Viena, Austrija) narė. Vykdo LMA finansuojamą Lietuvos-Lenkijos aukštojo mokslo ir studijų institucijų projektą „Amino acid metabolism as potential biomarker of bovine embryo developmental competence“.

Z. Dabkevičius dalyvauja ALLEA, EASAC, ISC ir UEAA tarptautinių organizacijų veikloje, yra Švedijos karališkosios Žemės ūkio ir miškų mokslų akademijos užsienio narys ir Latvijos mokslų akademijos užsienio narys.

Ž. Kadžiulienė dalyvauja Šiaurės šalių žemės ūkio mokslininkų asociacijos (NJF) veikloje, yra tarptautinės pupinių augalų asociacijos narė.

A. Pliūra bendradarbiauja su Latvijos žemės ūkio ir miškų mokslų akademija.

V. Ruzgas dalyvauja Estijos žemės ūkio mokslo ir žinių centro žieminių kviečių selekcijos programoje.

G. Samuolienė bendradarbiauja su Bulgarijos ir Rumunijos mokslų akademijomis.

A. Sederevičius bendradarbiavo su Latvijos ir Švedijos įmonėmis dėl WIPO/PCT sistemoje registruoto išradimo.

V. Stanys bendradarbiavo su Albanijos mokslų akademija.

V. Sirvydis dalyvauja Pasaulinės paukštininkystės mokslo asociacijos (*World's Poultry Science Association*) veikloje.

H. Žilinskas Lenkijoje Varmijos Mozūrų universitete Olštynė aptarė bendradarbiavimo gaires.

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

- Gegužės 8–10 d. LMA viceprezidentas Zenonas Dabkevičius, ŽŪMMS pirmininkas Vidmantas Stanys ir ŽŪMMS Agronomijos mokslų sekcijos pirmininkė Giedrė Samuolienė svečiavosi Albanijoje, kur susitiko su Albanijos mokslų akademijos prezidentu Skenderiu Gjinušiu (Skënder Gjinushi) ir prezidiumo nariais.
- Rugsėjo 26 d. Albanijos mokslų akademijos prezidentas ir kiti žymūs mokslininkai atvyko į LMA ir buvo iškilmingai pasirašyta bendradarbiavimo sutartis.

BENDRADARBIAVIMAS SU REGIONAIS, NEVYRIAUSYBINĖMIS, PRAMONĖS IR VERSLO ORGANIZACIJOMIS BEI ĮMONĖMIS (74)

LIETUVOS EKOLOGINIŲ ŪKIŲ ASOCIACIJA
LITHUANIAN ASSOCIATION OF ORGANIC FARMS

Žemės ūkio rūmai

30 ūkio subjektų;

10 savivaldybių

BENDRADARBIAVIMAS SU REGIONAIS, NEVYRIAUSYBINĖMIS, PRAMONĖS IR VERSLO ORGANIZACIJOMIS BEI ĮMONĖMIS (1)

- **K. Armolaitis** dalyvavo Lietuvos nacionalinio muziejaus padalinio Jono Basanavičiaus gimtinės, Lietuvos tautinio atgimimo ažuolyno draugijos narių ir miškininkų senjorų klubo „Giriūnai“ veikloje.
- **E. Bartkienė** bendradarbiauja su 14 ūkio subjektų. Bendradarbiavimo rezultatas – saugesnis maistas tvaresniu aplinkai ir draugiškesniu būdu.
- **Z. Dabkevičius** bendradarbiauja su 10 LMA sutartį pasirašiusiais regionais, organizuota konferencija su Klaipėdos miesto ir Šilutės r. savivaldybe rengiant Klaipėdos krašto prijungimo šimtmečio paminėjimą.
- **Ž. Kadžiulienė** bendradarbiauja su Lietuvos ekologinių ūkių asociacija, Žemės ūkio kooperatyvu „Pienas LT“.
- **S. Karazija** bendradarbiauja su Lietuvos miškininkų sąjunga.
- **A. Kusta** bendradarbiauja su Utenos regiono Užpalių seniūnija ir gimnazija, Anykščių rajono Svėdasų seniūnija, Juozo Tumo Vaižganto tėviškėje esančiu krašto muziejumi.
- **A. Povilaitis** bendradarbiauja su VŠĮ Nacionaline regionų plėtros agentūra, VŠĮ Gamtos paveldo fondu, UAB „Kauno vandenys“, VŠĮ Pelkių atkūrimo ir apsaugos fondu.
- **A. J. Motuzas** bendradarbiauja su regionų atstovais, dalyvaudamas rengiant regionų integruoto holistinio tvaraus vystymosi koncepcijos projektą.

BENDRADARBIAVIMAS SU REGIONAIS, NEVYRIAUSYBINĖMIS, PRAMONĖS IR VERSLO ORGANIZACIJOMIS BEI ĮMONĖMIS (2)

- **V. Ruzgas** yra Lietuvos sėklininkystės asociacijos Tarybos pirmininkas.
- **V. Sirvydis** bendradarbiauja su Lietuvos paukštininkystės asociacijos narėmis ir tarptautinėmis bendrovėmis („Biorro“, „Alltech“, „Novo Itus“ ir kt.).
- **V. Stanys** bendradarbiauja su Lietuvos agronomų sąjunga.
- **G. Staugaitis** bendradarbiauja su Lietuvos regionine atliekų tvarkymo centrų asociacija (LRATCA); Lietuvos ekologinių ūkių asociacija (LEŪA), Žemės ūkio rūmais ir UAB „Mortar Akmenė“.
- **A. Sederevičius** bendradarbiauja su įvairiomis Lietuvos žemės ūkio bendrovėmis.
- **E. Šarauskis** bendradarbiauja su Žemės ūkio technikos pardavimų ir serviso įmonėmis, su savivaldybėmis dėl Inžinerinių klasių įkūrimo. Šiuo metu 10 savivaldybių įkurtos inžinerinės klasės. E. Šarauskis yra bendros jungtinės (KTU, LEI ir VDU) doktorantūros komiteto narys, Lietuvos energetikos instituto atestacijos komisijos narys.
- **P. Viškelis** bendradarbiauja su 16 ūkio subjektų (UAB „Rūta“, Ūkininkas Petras Tiknevičius, MB „Suleda“, MB „Rasų džemas“, UAB „Nordic Berry“, Klaipėdos r. švietimo centras, Kauno technologijos universitetas, UAB „Biotecus“, UAB „Mėlynė“, UAB „Eno Extractum“, Ukričių kaimo bendruomenė, Pociūnėlių miestelio bendruomenė, UAB „Versala“, UAB „Merkadus“, Rimantas Čiūtas).
- **H. Žilinskas** konsultuoja regionų ūkininkus gyvūnų reprodukcijos klausimais. Taip pat bendradarbiauja su mėsinių galvijų asociacija.

APDOVANOJIMAI, PADĖKOS

V. Ruzgas tapo LMA vardinės Juozo Lazausko (augalininkystė, augalų selekcija) premijos laureatu.

A. J. Motuzui 2023 m. Lietuvos agronomų sąjungos 35-tasis suvažiavimas suteikė Lietuvai nusipelnusio agronomo garbės vardą.

A. Pliūra apdovanotas Lietuvos miškininkų sąjungos Profesijos riterio ženklu už sektiną miškininko veiklą – už miško genetikos paslapčių atskleidimą.

E. Šarauskiui įteikta:

- VDU Rektoriaus padėka už nuopelnus ugdant jaunąją mokslininkų kartą (Padėkos įteiktos labiausiai pasižymėjusiems doktorantų vadovams, kurie per pastarąjį dešimtmetį parengė daugiausiai Vytauto Didžiojo universiteto daktarų).
- Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijos direktoriaus padėka už dalyvavimą gimnazijos karjeros dienoje „Planuok ateitį dabar“.

Ačiū už dėmesį!

Už nuotraukas dėkojame fotografei **Virginijai Valuckienei!**
Už renginių kvietimų maketavimą dėkojame
dailininkei apipavidalintojai **Miglei Datkūnaitei!**